

MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC VIÊN TẠI CÁC TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Phạm Thị Vui - Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Ngày nhận bài: 10/01/2018; ngày sửa chữa: 26/01/2018; ngày duyệt đăng: 26/01/2018.

Abstract: Ethical education for students is an important task of high schools in order to achieve the goal of comprehensive education. In fact, ethical education for students in vocational training institutions and continuing education centers is facing many difficulties. This article suggests some solutions to improve the quality and effectiveness of ethical education for students in vocational training institutions and continuing education centers in Hanoi to meet requirements of education reform in current period.

Keywords: Moral education, student, vocational training institutions, continuing education centers, Hanoi.

1. Mở đầu

Đã có một số công trình nghiên cứu về đạo đức của học sinh (HS), sinh viên; thực trạng và giải pháp giáo dục đạo đức (GDĐĐ) cho HS (cấp trung học cơ sở, trung học phổ thông) và sinh viên trong bối cảnh đổi mới giáo dục, bối cảnh hội nhập... tiếp cận theo nhiều khía cạnh khác nhau, như của một số tác giả Lê Duy Hùng [1], Hồ Thị Mộng Thu [2], Nguyễn Thị Thi [3], Trần Quang Khánh [4]... Nhưng hiện chưa có công trình nào nghiên cứu về vấn đề GDĐĐ cho học viên (HV) ở các trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên (GDNN-GDCTX, trong bối cảnh đối tượng HV ở đây có nhiều đặc điểm riêng, khác biệt so với đối tượng HS trung học cơ sở hoặc HS trung học phổ thông.

GDĐĐ cho HV ở các trung tâm GDNN-GDCTX là một quá trình lâu dài và phức tạp; có sự thực hiện đồng bộ giữa nâng cao nhận thức và hình thành thái độ, cảm xúc, niềm tin và thói quen hành vi theo các chuẩn mực đạo đức. Để quá trình đó mang lại hiệu quả như mong muốn, cần cứ vào kết quả khảo sát thực trạng vấn đề GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDCTX trên địa bàn TP. Hà Nội và dựa vào cơ sở lý luận của vấn đề GDĐĐ cho HS, trong phạm vi bài viết tác giả đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng GDĐĐ cho đối tượng HV ở các trung tâm GDNN-GDCTX.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nguyên tắc xây dựng các biện pháp:

- *Đảm bảo mục tiêu giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông ở các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên:* ý thức; thái độ, tình cảm và hành vi, thói quen có liên quan đến các chuẩn mực đạo đức cho HV ở các trung tâm.

- *Đảm bảo tính khả thi:* Các biện pháp GDĐĐ cho HV ở các trung tâm GDNN-GDCTX trên địa bàn TP. Hà Nội phải thực hiện được và đảm bảo hiệu quả cao. Muốn vậy các biện pháp GDĐĐ phải phù hợp với nhu cầu, hứng thú, tình cảm của từng độ tuổi. Phải chú ý đến việc hướng dẫn các hoạt động chủ đạo phù hợp với các đối tượng giáo dục.

- *Đảm bảo tính kế thừa:* GDĐĐ cho HS phổ thông là một vấn đề có tính truyền thống, được các cấp quản lý, các nhà trường và các công trình nghiên cứu quan tâm từ lâu. Trong quá trình nghiên cứu và tổ chức thực hiện GDĐĐ cho HS, đã có nhiều biện pháp được đề xuất và vận dụng vào thực tiễn, và qua đó có những biện pháp thể hiện tính hiệu quả của nó. Vì vậy, trong khi nghiên cứu và đề xuất biện pháp mới cho hoạt động GDĐĐ cho HS, chúng tôi kế thừa những biện pháp GDĐĐ đã được các cơ sở giáo dục nghiên cứu và áp dụng nhằm điều chỉnh và bổ sung sao cho phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh cụ thể của các trung tâm GDNN-GDCTX để đảm bảo thực hiện mục tiêu xây dựng mô hình nhân cách của con người Việt Nam trong thời kỳ mới.

- *Đảm bảo tính hệ thống, đồng bộ:* + GDĐĐ cho HV ở các trung tâm GDNN - GDCTX không thể tách rời các hoạt động khác trong nhà trường vì GDĐĐ là một bộ phận trong giáo dục phổ thông tổng thể. Tính hệ thống còn thể hiện ở chỗ các biện pháp được đề xuất đi từ cái chung đến cái riêng, từ cấp độ rộng đến cấp độ hẹp. Đồng thời, các biện pháp đề xuất còn liên quan đến cấp quản lý khác nhau trong nội bộ nhà trường, từ Ban Giám hiệu, Tổ trưởng Tổ bộ môn, Công đoàn, Đoàn Thanh niên và sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội; + Quá trình GDĐĐ cho HV chịu tác động của nhiều yếu tố, trong đó bao gồm các yếu tố chủ quan và khách quan. Vì

vậy, việc đưa ra các biện pháp GDĐĐ cho HS phải có tính thống nhất, có tính khoa học nhằm phát huy tốt những ảnh hưởng tích cực, hạn chế những ảnh hưởng tích cực, hạn chế những ảnh hưởng tiêu cực của các yếu tố đó.

- *Đảm bảo tính hiệu quả:* Nguyên tắc này đòi hỏi các biện pháp được đề xuất phải phù hợp, triển khai thực hiện đồng bộ, đem lại hiệu quả thiết thực trong việc nâng cao nhận thức của các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài trung tâm về công tác GDĐĐ cho HV; đổi mới, hoàn thiện nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức nhằm nâng cao chất lượng GDĐĐ cho HV.

2.2. Các biện pháp giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông ở các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên trên địa bàn TP. Hà Nội trong bối cảnh hiện nay

2.2.1. Tổ chức bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về tầm quan trọng của giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông tại các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên:

- *Mục tiêu của biện pháp:* Giúp cho các lực lượng giáo dục về những yêu cầu của đạo đức trong nhân cách của con người mới và tầm quan trọng của GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; trên cơ sở đó, họ tích cực, chủ động tham gia hiệu quả vào quá trình GDĐĐ cho HS.

- *Nội dung của biện pháp:* + Tổ chức công tác truyền thông với những nội dung có liên quan đến yêu cầu về nhân cách, đạo đức của con người mới trong xã hội hiện đại nhằm giữ gìn và phát huy phẩm cách truyền thống của con người Việt Nam, đồng thời, không ngừng hoàn thiện đạo đức, nhân cách của công dân toàn cầu; + Tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, Bộ GD-ĐT về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm nói riêng một cách sâu rộng; + Tuyên truyền vận động công tác xã hội hóa GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Tổ chức các buổi hội thảo chuyên đề về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; Xây dựng và hoàn thiện những quy định về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm phù hợp với tình hình thực tiễn; + Phối hợp với các lực lượng cộng đồng tổ chức, thực hiện, kiểm tra, đánh giá kết quả của các hoạt động nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN - GDTX nói riêng một cách sâu rộng.

- *Cách thức thực hiện biện pháp:* + Tham mưu cho các cấp ủy Đảng, chính quyền xây dựng và hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách chỉ đạo hoạt động nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Phối hợp với các cơ quan, tổ chức có liên quan xây dựng nội dung tuyên truyền/bồi dưỡng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Chủ động xây dựng kế hoạch tuyên

truyền/bồi dưỡng phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh thực tế của cơ quan, tổ chức mình, trên cơ sở đó, lựa chọn và thực hiện các biện pháp, hình thức triển khai một cách hiệu quả; + Thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các hoạt động nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp:* + Có nội dung tuyên truyền/bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN - GDTX tuyên truyền/bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho HV tại các trung tâm mang tính thống nhất và hoàn thiện; + Có sự ủng hộ và đóng góp tích cực của lãnh đạo các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể đối với hoạt động trên; + Có đội ngũ cán bộ đảm trách thực hiện hoạt động trên; + Có sự kiểm tra, đánh giá thường xuyên và định kì các hoạt động trên.

2.2.2. Tăng cường vai trò, vị trí và chất lượng giảng dạy bộ môn “Giáo dục công dân” trong các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên:

- *Mục tiêu của biện pháp:* Thông qua các bài học trong môn *Giáo dục công dân*, giáo viên (GV) sẽ trang bị, hình thành cho HS những phẩm chất, những chuẩn mực, hành vi đạo đức cần thiết trong cuộc sống một cách có hệ thống, đúng phương pháp, đúng quy trình. Làm cho phụ huynh HS, cán bộ GV của trường nhận thức một cách đầy đủ về tầm quan trọng của môn học đối với công tác GDĐĐ cho HS trong giai đoạn hiện nay, từ đó mỗi người có sự thay đổi nhận thức và có những hành động tích cực đối với việc dạy và học bộ môn này.

- *Nội dung của biện pháp:* + Khẳng định vị trí quan trọng của môn *Giáo dục công dân* trong hệ thống các môn học được giảng dạy ở trung tâm GDNN - GDTX; + Nhấn mạnh tầm quan trọng của môn *Giáo dục công dân* trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Hoàn thiện mục tiêu, nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức tổ chức và cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn *Giáo dục công dân* tại các trung tâm theo hướng phù hợp và hiệu quả; + Bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ GV giảng dạy môn *Giáo dục công dân* tại các trung tâm.

- *Cách thức thực hiện biện pháp:* + Lãnh đạo Phòng GD-ĐT cần tổ chức các Hội nghị chuyên đề về tầm quan trọng của môn *Giáo dục công dân* trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; hoàn thiện nội dung, đổi mới phương pháp dạy học môn học trong các trung tâm; + Giám đốc các trung tâm cần: tăng cường chỉ đạo hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn *Giáo dục công dân* ở trong trung tâm; chỉ đạo tổ chức các cuộc thi nhằm giúp HS củng cố khắc sâu tri thức của môn học, đồng thời phát triển khả năng vận dụng những tri thức của môn học vào

việc giải quyết các nhiệm vụ, tình huống đạo đức trong quá trình học tập, lao động hay trong cuộc sống của HS; thực hiện có hiệu quả việc khen thưởng đối với các tổ chức, cá nhân có nhiều thành tích trong giảng dạy, học tập môn *Giáo dục công dân* tại các trung tâm; phối hợp với các cơ quan có liên quan tổ chức các hội nghị về tầm quan trọng của môn *Giáo dục công dân*, hoạt động dạy học môn *Giáo dục công dân* trong nhà trường.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp*: + Cần có chương trình môn *Giáo dục công dân* ở THPT theo hướng đảm bảo sự cân đối, toàn diện, phù hợp và hiệu quả; + Có đội ngũ GV giảng dạy môn này thực sự tâm huyết trên cơ sở vững vàng về chuyên môn, thành thạo về nghiệp vụ; + Tăng cường hệ thống cơ sở vật chất, thiết bị cho quá trình dạy học môn *Giáo dục công dân* ở trong nhà trường.

2.2.3. Đa dạng hóa các loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa gắn với thực tiễn cuộc sống:

- *Mục tiêu của biện pháp*: Thực hiện biện pháp này nhằm từng bước hoàn thiện các hình thức tổ chức GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX, đa dạng hóa và phát huy hiệu quả thế mạnh của các loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa gắn với thực tiễn cuộc sống, từng bước nâng cao chất lượng và hiệu quả GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- *Nội dung của biện pháp*: + Nghiên cứu thực tiễn địa phương, thực tiễn năng lực giáo dục của các lực lượng tham gia vào quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX và như đặc điểm của HS; + Xây dựng và hoàn thiện nội dung của các loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa phù hợp với thực tiễn năng lực giáo dục của các lực lượng tham gia vào quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm và đặc điểm của HS; + Triển khai thực hiện loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa nhằm GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX phù hợp với thực tiễn (chẳng hạn như: *Kỉ niệm Ngày thành lập Đoàn 26/3; Tổ chức nói chuyện, thi tìm hiểu về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh nhân kỉ niệm Ngày sinh của Bác; Chiến dịch Mùa hè xanh; Các hoạt động xã hội nhân Ngày Thương binh, liệt sĩ 27/7*); + Tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa nhằm GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN - GDTX.

- *Cách thức thực hiện biện pháp*: + Lãnh đạo Phòng GD-ĐT chỉ đạo các nghiên cứu thực tiễn địa phương, thực tiễn năng lực giáo dục của các lực lượng tham gia vào quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; + Xây dựng và hoàn thiện nội dung của các loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa phù hợp với thực tiễn năng lực giáo dục của các lực lượng tham gia vào quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm và đặc điểm

của HS; + Triển khai thực hiện loại hình hoạt động chuyên đề ngoại khóa nhằm GDĐĐ cho HV tại các trung tâm phù hợp với thực tiễn.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp*: + Có đội ngũ chuyên gia về thiết kế các chuyên đề ngoại khóa trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; + Có đội ngũ cán bộ phụ trách GDĐĐ cho HV tại các Trung tâm có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và sự ủng hộ của các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể và nhân dân địa phương; + Cần đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho hoạt động

2.2.4. Lựa chọn và sử dụng hiệu quả các phương pháp giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông tại các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên:

- *Mục tiêu của biện pháp*: giúp cho các lực lượng giáo dục có thể nghiên cứu lựa chọn và sử dụng các phương pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX, góp phần đảm bảo và nâng cao chất lượng giáo dục cho HS của các trung tâm, đáp ứng ngày càng tốt hơn những yêu cầu của xã hội về đạo đức, nhân cách của con người mới.

- *Nội dung của biện pháp*: + Xác định, lựa chọn các phương pháp GDĐĐ phù hợp với nội dung GDĐĐ, đặc điểm của HS tại các trung tâm GDNN-GDTX và trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của các lực lượng giáo dục; + Sử dụng phối hợp các phương pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Đánh giá hiệu quả sử dụng các phương pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- *Cách thức thực hiện biện pháp*: + Lãnh đạo GD-ĐT chỉ đạo Giám đốc các trung tâm GDNN-GDTX tổ chức nghiên cứu đặc điểm tâm sinh lí, trình độ nhận thức của HS tại các trung tâm hiện nay; + Giám đốc các trung tâm thực hiện tổ chức: các Hội nghị chuyên đề nhằm thống nhất kế hoạch nội dung, cách thức nghiên cứu đặc điểm của HV tại các trung tâm; chỉ đạo các cán bộ, GV trong nhà trường triển khai nghiên cứu đặc điểm của HS tại các trung tâm theo kế hoạch đã xác định; Hội nghị chuyên đề nhằm xác định các nhóm đối tượng cần giáo dục, đặc điểm chung của mỗi nhóm và những phương pháp có thể áp dụng trong quá trình GDĐĐ cho HS; + Các cán bộ, GV thực hiện tốt quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm thông qua việc tổ chức các hoạt động của mình: hoạt động dạy học và các hoạt động giáo dục với việc sử dụng phối hợp các phương pháp giáo dục.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp*: + Cần có sự quan tâm của lãnh đạo Ngành GD-ĐT đối với việc hoàn thiện nội dung, phương pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; + Có đội ngũ cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; có năng lực chuyên môn và nghiệp vụ, có tinh thần trách nhiệm cao trong quá trình công tác; + Đảm bảo về hệ thống cơ sở vật

chất, phương tiện phục vụ cho quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm nói chung và phục vụ cho quá trình thực hiện các phương pháp giáo dục nói riêng.

2.2.5. Phối hợp hiệu quả các lực lượng giáo dục trong giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông tại các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên:

- *Mục tiêu của biện pháp:* Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho các trung tâm GDNN-GDTX phát huy tốt vai trò chủ đạo của mình trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm nói chung và tổ chức hiệu quả việc phối hợp với các lực lượng giáo dục trong GDĐĐ cho HS tại các trung tâm nói riêng.

- *Nội dung của biện pháp:* + Tăng cường vai trò chủ đạo của trung tâm GDNN-GDTX trong quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm (cụ thể: Xây dựng kế hoạch GDĐĐ cho HS; Tổ chức thực hiện kế hoạch GDĐĐ cho HS; Thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HS); + Tăng cường vai trò chủ đạo của trung tâm trong việc phối hợp các lực lượng giáo dục thực hiện GDĐĐ cho HS tại các trung tâm (cụ thể: Xây dựng kế hoạch phối hợp các lực lượng trong GDĐĐ cho HS; Tổ chức phối hợp các lực lượng tiến hành quá trình GDĐĐ cho HS; Phối hợp các lực lượng thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HS).

- *Cách thức thực hiện biện pháp:* + Lãnh đạo các cấp ủy Đảng, chính quyền nghiên cứu, xây dựng và hoàn thiện cơ chế, chính sách, biện pháp phù hợp nhằm tăng cường vai trò chủ đạo của trung tâm GDNN-GDTX trong quá trình GDĐĐ cho HV của trung tâm (Tăng cường các hoạt động thông tin tuyên truyền về vị trí của các trung tâm trong GDĐĐ cho HS tại các trung tâm; Tổ chức bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực phối hợp các lực lượng giáo dục trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm cho đội ngũ cán bộ các trung tâm); + Cán bộ quản lý, GV các trung tâm cần thường xuyên học tập, bồi dưỡng và tự bồi dưỡng nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; xây dựng kế hoạch phối hợp trong GDĐĐ,... nhằm đảm bảo từng bước nâng cao chất lượng GDĐĐ cho HV tại các trung tâm, đáp ứng tốt những yêu cầu của xã hội.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp:* + Công tác thông tin, tuyên truyền về vai trò, vị trí của các trung tâm GDNN-GDTX trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Hiệu quả của công tác xã hội hóa GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Sự quan tâm chỉ đạo, đầu tư một cách thường xuyên của các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương đối với quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; + Sự tham gia, ủng hộ của đông đảo các lực lượng giáo dục trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Đội ngũ CBQL, GV các trung tâm đảm bảo những

yêu cầu về năng lực, phẩm chất theo Chuẩn nghề nghiệp đã được Bộ GD-ĐT ban hành, có kinh nghiệm trong GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

2.2.6. Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, tăng cường đảm bảo cơ sở vật chất cho quá trình GDĐĐ:

- *Mục tiêu của biện pháp:* Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho các lực lượng giáo dục khai thác các yếu tố tích cực, đấu tranh, cải tạo, loại bỏ các yếu tố không tích cực từ gia đình, nhà trường và xã hội, xây dựng được một môi trường lành mạnh, thuận lợi cho quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX.

- *Nội dung của biện pháp:* + Hoàn thiện các cơ chế, chính sách về xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Khảo sát đánh giá thực trạng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm hiện nay trong gia đình, nhà trường và xã hội; + Tổ chức Hội nghị chuyên đề về xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm (chẳng hạn nội dung về: đánh giá tác động của môi trường giáo dục; đánh giá về thực trạng môi trường giáo dục hiện nay; kế hoạch xây dựng và hoàn thiện môi trường tích cực trong quá trình GDĐĐ cho HV); + Tổ chức các hoạt động xây dựng và hoàn thiện môi trường tích cực trong quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các hoạt động xây dựng và hoàn thiện môi trường tích cực trong quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- *Cách thức thực hiện biện pháp:* Giám đốc các trung tâm GDNN-GDTX cần tham mưu với các cấp ủy Đảng, chính quyền hoàn thiện các cơ chế, chính sách về xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; phối hợp với các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức xây dựng kế hoạch, lựa chọn các biện pháp và hình thức phù hợp và triển khai và kiểm tra, đánh giá việc thực hiện các kế hoạch.

- *Điều kiện thực hiện biện pháp:* + Cần có các cơ chế, chính sách hoàn thiện và mang tính đồng bộ về xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Có sự tham gia tích cực của lãnh đạo các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức trong xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Có đội ngũ cán bộ phụ trách hoạt động xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm có năng lực công tác và tinh thần trách nhiệm cao; + Có sự đồng tình, ủng hộ của tất cả các lực lượng giáo dục trong quá trình xây dựng môi trường GDĐĐ cho HV.

2.2.7. Thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông tại các trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên một cách toàn diện, thường xuyên

- *Mục tiêu của biện pháp:* Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho các cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho HV tại

các trung tâm GDNN-GDTX thu thập những thông tin về thực trạng hoạt động và chất lượng GDĐĐ cho HS, trên cơ sở đó, phân tích, đánh giá, chỉ ra những kết quả đã đạt được và những vấn đề còn tồn tại của quá trình này, nghiên cứu các biện pháp nhằm giải quyết có hiệu quả những vấn đề còn tồn tại của GDĐĐ cho HV tại các trung tâm hiện nay.

- Nội dung của biện pháp: + Kiểm tra, đánh giá thực trạng thực hiện kế hoạch GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX; + Kiểm tra, đánh giá thực trạng thực hiện nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Đánh giá về năng lực giáo dục của các lực lượng tham gia GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Đánh giá về thực trạng cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Đánh giá về môi trường GDĐĐ cho HV tại các trung tâm; + Kiểm tra, đánh giá về kết quả GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- Cách thức thực hiện biện pháp: + Giám đốc trung tâm GDNN-GDTX tổ chức thành lập Ban kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HV; + Ban kiểm tra, đánh giá chỉ đạo các thành viên thực hiện hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HV theo kế hoạch, nội dung và bám sát vào các nguyên tắc đã xác định, đồng thời, thực hiện giám sát một cách chặt chẽ quá trình thực hiện của họ; xác định những kết quả đạt được, những tổ chức, cá nhân có nhiều thành tích trong quá trình GDĐĐ và báo cáo kết quả kiểm tra, đánh giá với Giám đốc trung tâm; + Giám đốc trung tâm cần thông báo một cách rộng rãi đến toàn xã hội về kết quả GDĐĐ cho HV tại các trung tâm, đồng thời, phối hợp với các cơ quan, có liên quan biểu dương những tập thể, cá nhân có nhiều thành tích trong quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

- Điều kiện thực hiện biện pháp: + Kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HV tại các trung tâm được xây dựng một cách đầy đủ, chi tiết, phù hợp; + Hệ thống các nguyên tắc kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho HV tại các trung tâm mang tính phù hợp, đồng bộ; + Ban kiểm tra, đánh giá với các thành viên có năng lực kiểm tra, đánh giá và tinh thần trách nhiệm trong hoạt động này; + Sự ủng hộ và tích cực tham gia của các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài trung tâm GDNN-GDTX; + Các cơ chế thi đua khen thưởng liên quan đến quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm.

3. Kết luận

Các biện pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX trên địa bàn TP. Hà Nội trong bối cảnh hiện nay là một hệ thống đa dạng và linh hoạt, không có biện pháp nào mang tính “vạn năng”, khi giải quyết một nhiệm vụ cụ thể, các cán bộ quản lý thường phải phối hợp nhiều biện pháp để quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm ngày càng đạt hiệu quả cao. Tuy nhiên, tùy thuộc vào

từng điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, cán bộ quản lý lựa chọn hoặc kết hợp các biện pháp mang tính phù hợp. Mỗi biện pháp GDĐĐ cho HV tại các trung tâm đều có chức năng, vai trò, tác dụng riêng về một mặt nào đó nhưng giữa chúng có mối liên hệ biện chứng chặt chẽ với nhau.

Các trung tâm GDNN-GDTX cần phát huy vai trò chủ đạo của mình trong GDĐĐ cho HV nhất là trong bối cảnh hiện nay. Mỗi cán bộ cần không ngừng tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng, đồng thời tích cực bồi dưỡng và tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của mình, đáp ứng ngày càng tốt hơn những yêu cầu của nghề nghiệp nói chung và yêu cầu của quá trình GDĐĐ cho HV tại các trung tâm GDNN-GDTX nói riêng.

Tài liệu tham khảo

- [1] Lê Duy Hùng (2013). *Giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông: Thực trạng và giải pháp*. Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh, số 50/2013; tr 29-37.
- [2] Hồ Thị Mộng Thu (2017). *Giáo dục đạo đức cho học sinh viên hiện nay - thực trạng và giải pháp*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt, kì 3 tháng 8, tr 63-65.
- [3] Nguyễn Thị Thi (2015). *Thực trạng và giải pháp giáo dục đạo đức cho học sinh trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Hà Nội*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt, tháng 12; tr 187-190.
- [4] Trần Quang Khánh (2016). *Một số hình thức giáo dục đạo đức cho học sinh trung học cơ sở hiện nay*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt, tháng 12; tr 21-23.
- [5] Đặng Quốc Bảo (2007). *Phương pháp nghiên cứu chuyên ngành về quản lý giáo dục*. NXB Giáo dục.
- [6] Đặng Quốc Bảo (chủ biên, 1999). *Khoa học tổ chức và quản lý một số vấn đề về lý luận và thực tiễn*. NXB Thống kê.
- [7] Bộ GD-ĐT (2009). *Công văn số 8298/BGDĐT-GDĐT ngày 21/9/2009 về Hướng dẫn thực hiện phân phối Chương trình giáo dục thường xuyên cấp trung học phổ thông*.
- [8] Bộ GD-ĐT (2011). *Thông tư số 12/2011/TT-BGDĐT ngày 28/3/2011 về việc ban hành điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học đạt chuẩn quốc gia*.
- [9] Nguyễn Tùng Lâm (2012). *Phối hợp các phương pháp giáo dục để khắc phục tình trạng yếu kém về đạo đức của học sinh trung học phổ thông Hà Nội hiện nay*. Luận án Tiến sĩ giáo dục học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [10] UBND TP. Hà Nội (2016). *Quyết định số 5399/QĐ-UBND ngày 28/9/2016 về việc thành lập Trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên trực thuộc Ủy ban nhân dân quận, huyện, thị xã*.